

3.3. Eläimet, jotka eivät täytä terveysvaatimuksia, lopetaan. Siinä tulee noudattaa Amsterdamin sopimuksen eläinten hyvinvointia koskevan pöytäkirjan määräyksiä.

3.4. TSK pitää lisäksi välttämättömänä vähentää unioniin suuntautuvan eksoottisten eläinten kaupallisen tuonnin yhteydessä ilmeneviä eläinsuojeluongelmia.

3.5. Komission tulee antaa viiden vuoden kuluttua kertomus säännösten soveltamisesta ja mahdollisista muutosehdotuksista.

4. Päätelmät

4.1. TSK kannattaa komission ehdotusta edellä mainituin huomautuksin.

Bryssel 29. marraskuuta 2000.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Göke FRERICHs

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus: Neuvoston asetus asetuksen (ETY) N:o 1035/72 II a osaston mukaisesti hyväksyttyjen eräiden laadun ja kaupan pitämisen parantamissuunnitelmien rahoittamisen jatkamisesta yhdellä vuodella"

(2001/C 116/13)

Neuvosto päätti 20. lokakuuta 2000 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 37 artiklan nojalla pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut "maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö" -jaosto antoi lausuntonsa 15. marraskuuta 2000. Esittelijä oli José Manuel de las Heras Cabañas.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 29. ja 30. marraskuuta 2000 pitämässään 377. täysistunnossa (marraskuun 29. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 107 ääntä puolesta, yksi vastaan, ja kaksi pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Käsiteltävässä asetusehdotuksessa toteutetaan Brysselissä 17. heinäkuuta 2000 kokoontuneen ministerineuvoston tekemän sopimuksen ensimmäistä osaa. Sopimuksessa neuvosto kehotti komissiota ehdottamaan, että vuoden 2001 määrärahoista maksetaan pähkinän- (mantelin, hasselpähkinän, saksanpähkinän ja pistaasipähkinän) ja johanneksenleivän viljelijöille tukia, jotka muuten päättyisivät vuonna 2000. Lisäksi komissiolle annettiin tehtäväksi laatia pähkinä- ja johanneksenleiväpalasta erityinen tutkimus, jonka tulee sisältyä hedelmä- ja vihannesalan järjestelystä ennen vuoden 2000 loppua esiteltävään kertomukseen.

2. Taustaa

2.1. Asetuksen (ETY) N:o 1035/72 II a osaston perusteella vuonna 1989 käynnistetyt kymmenvuotiset parantamissuun-

nitelmat ovat eräissä jäsenvaltioissa olleet hyvin tärkeitä tuotannon järjestämisen, tarjonnan keskittymisen ja tuotanto- ja markkinointirakenteiden parantamisen kannalta. Suunnitelmat ovat vaikuttaneet tuottajien tuloihin ja jarruttaneet pähkinöiden ja johanneksenleivän tuotannon lakkauttamista EU:n tuotantoalueilla.

2.2. Hedelmä- ja vihannesalan yhteisen markkinajärjestelyn uudistamisesta annetussa asetuksessa (EY) N:o 2200/96, jossa mainitut toimenpiteet kumottiin, ei kuitenkaan tunnustettu pähkinä- ja johanneksenleivän viljelyn erityisongelmia. Asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat osoittautuneet puutteelliseksi ja riittämättömiksi, koska ne eivät sovellu asianomaisten tuotantojen erityisluonteeseen.

2.3. Koska hasselpähkinäalan tilanne on erityisen epäsuotuisa, asetuksen (EY) N:o 2200/96 55 artiklassa säädettiin tuottajaorganisaatioille markkinointivuosien 1997/1998, 1998/1999 ja 1999/2000 hasselpähkinäsadoista maksettavasta kiinteästä tuesta. Kyseisellä tuella on ollut ratkaiseva vaikutus Italian tuottajaorganisaatioiden kasvuun, ja sen avulla on voitu torjua kilpailuhaittaa, josta yhteisön hasselpähkinäntuottajat ovat joutuneet kärsimään edelleen jatkuvan epäedullisen markkinatilanteen vuoksi.

3. Yleistä

3.1. Pähkinän- ja johanneksenleivän viljely kattaa laajoa aluetta Välimeren Euroopan puoleisella alueella (900 000 hehtaaria), ja sen säilyminen on elintärkeää Euroopan unionin tuottaja-alueille, koska se vaikuttaa myönteisesti työllisyyteen, ympäristöön sekä maisemaan ja kulttuuriin. Se mahdollistaa maanviljelyn monipuolistamisen ja säilyttämisen alueella ja estää aavikoitumista. Kyseisen viljelyn tuotantovaihtoehdot ovat hyvin suppeat tai olemattomat, ja YMP:n rajoitteiden vuoksi korvaaminen muilla viljelmillä ei ole mahdollista.

3.2. Pähkinän- ja johanneksenleivän viljely muodostaa perustan merkittävälle jalostusteollisuudelle, joka luo työpaikkoja ja synnyttää taloudellista toimintaa epäsuotuisilla maaseutualueilla. Sekä ensimmäisen että toisen jalostusasteen teollisuudessa toimii suuri määrä kaikenkokoisia ja -tyyppisiä yrityksiä aina pähkinöiden kuorinnasta, rikkomisesta tai paahtamisesta vastaavista yrityksistä suklaan valmistajiin, jäätelöbaareihin, perinteisten makeisten valmistajiin ja leipomoalan käsityö- ja teollisuusyrityksiin.

3.3. Pähkinöiden kulutus on Euroopan unionissa ja muualla maailmassa jatkuvassa kasvussa, sillä elintarviketeknologian kehityksen ansiosta kyseisiä tuotteita on voitu alkaa käyttää lukuisten elintarvikkeiden valmistuksessa. Lisäksi kuluttajat ovat ottaneet pähkinät osaksi ruokavaliotaan niiden korkean ravintoarvon sekä kuitu-, valkuaisaine-, mineraali- ja vitamiinipitoisuuden vuoksi ja koska niillä on terveyttä edistävä vaikutus etenkin sydän- ja verisuonitautien ehkäisyssä pitoisuuksiltaan korkeiden yksittäis- ja monitydyttymättömien rasvahappojen johdosta.

3.4. Euroopan unionissa kyseisten tuotteiden tuotanto on selvästi alijäämäistä, minkä vuoksi vaje on katettava tuonnilla yhteisön ulkopuolisista maista. Yhteisöön tuodaan erityisesti manteleita ja saksanpähkinöitä Yhdysvalloista ja hasselpähkinöitä Turkista. Koska vain nämä maat toimittavat kyseisiä

tuotteita yhteisölle, Euroopan unionin nykyiset tuotantotasot on syytä ylläpitää, jotta vältetään liiallinen riippuvuus tuonnista sekä todennäköiset vaikutukset hintoihin ja siten myös kuluttajiin.

3.5. Asianomaisten tuotteiden tullisuoja on hyvin heikko Euroopan unionin alhaisen omavaraisuusasteen ja alhaisten tullitariffien johdosta sekä pääasiallisille hankkijamaille kauppasopimuksissa myönnettyjen etujen vuoksi. Mantelien ja saksanpähkinöiden tuotanto on Yhdysvalloissa hyvin tehokasta, ja siellä käytetään Välimeren maiden tuotantotavasta varsin poikkeavaa tuotantojärjestelmää, jonka ansiosta tuotto on korkea ja tuotantokustannukset alhaiset. Siten hinnat voidaan laskea tasolle, joka ei ole yhteisön tuottajien kannalta kannattava. Turkin vahva kilpailukyky johtuu ennen kaikkea halvasta työvoimasta ja runsaista sademääristä maan tuotantoalueilla. Toisaalta nykyisten mekanismien avulla ei pystytäkään takaamaan, että tuontituotteissa on noudatettu Euroopan unionin tuotteille asetettuja työ-, kasvinsuojelu- ja ympäristövaatimuksia vastavia standardeja.

3.6. Komitea korostaa, että pähkinä- ja johanneksenleipäalan toimien budjettivaikutukset ovat vähäiset suhteessa niiden merkitykseen tarjonnan keskittymisen ja tuotteiden laadun ja markkinoinnin parantamisen kannalta sekä suhteessa niiden tuottamaan työllisyyden ja ympäristöhyötyyn. Sektorin tukitoimien osuus EMOTR-varoista on erittäin vähäinen ja vastaa 0,2 prosenttia yhteisön talousarviosta. Komitea muistuttaa korostaneensa jo 19. lokakuuta 2000 hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä antamassaan lausunnossa⁽¹⁾, että alalle on myönnettävä riittävästi määrärahoja sen tarpeiden ja tärkeyden mukaan (ks. lausunnon kohdat 2.8.2, 2.8.3, 2.8.4, 2.8.5 ja 4.1.2).

4. Erityistä

4.1. Asetusehdotusta koskevat huomautukset

4.1.1. Komitea olisi toivonut, että neuvosto ja komissio olisivat esittäneet pähkinä- ja johanneksenleipäalan tulevaisuudesta lopullisen ehdotuksen, mutta on kuitenkin tyytyväinen siihen, että käsillä oleva ehdotus esitetään väliaikaisena ratkaisuna niiden tuottajaorganisaatioiden hankalaan tilanteeseen, joiden suunnitelmat päättyivät vuonna 2000.

⁽¹⁾ EYVL C 14, 16.1.2001, s. 157.

4.1.2. Komitea katsoo, että komission ehdotus ei ole täysin maatalousministerien neuvoston 17. heinäkuuta 2000 tekemien päätelmien hengen ja sisällön mukainen, sillä siinä ei oteta huomioon mahdollisuutta osallistua tuottajaorganisaatioiden vuonna 2000 päättyvien parantamissuunnitelmien kaikkien toimien rahoittamiseen, vaan tukihakemukset hyväksytään ainoastaan ennen 15.6.2001 toteutettavien toimien osalta. Määräaikaa olisi siksi jatkettava 31.12.2001 asti.

4.1.3. Komitea katsoo, että pähkinäalan erityistoimenpiteeseen johtanut epäsuotuisa markkinatilanne ei ole muuttunut merkittävästi, ja kun otetaan huomioon toimenpiteen vähäinen budjettivaikutus sekä pähkinä- ja johanneksenleivän viljelyyn sovellettavien muiden toimien jatkaminen, on johdonmukaista jatkaa asetuksen (EY) N:o 2200/96 55 artiklassa säädettyä kertakaikkista tukea markkinavuoden 2000/2001 ajan.

4.1.4. Komitea suhtautuu kielteisesti komission asetusehdotuksen perustelukappaleen 3. kohtaan, koska vaarana on, että periaatetta, jonka mukaan tuen määrää vähennetään asteittain ja taloudellinen vastuu siirretään vähitellen tuottajille, saatetaan käyttää referenssinä pähkinä- ja johanneksenleipäalan ongelmien pitkän aikavälin ratkaisulle.

4.2. Pähkinä- ja johanneksenleipäalan tulevaisuutta koskevat huomautukset

4.2.1. Komitean mielestä pähkinä- ja johanneksenleipäalalle tarvitaan pitkän aikavälin ratkaisu, ja komitea kehottaa komissiota esittämään vuoden 2000 loppuun mennessä alaa koskevan erityistutkimuksen lisäksi ja hedelmä- ja vihannesalan järjestelystä esiteltävän kertomuksen puitteissa ehdotukset uusista tukitoimista pähkinöille ja johanneksenleivälle. Toi-

menpiteet tulee sisällyttää asetukseen (EY) N:o 2200/96 seuraavasti:

- Otetaan käyttöön tuottajaorganisaatioiden kautta maksettava pinta-alayksiköittäin laskettava kiinteä tuki. Tukea tulisi myöntää tarkkaan määritellyille viljelmille.
- Hasselpähkinän viljelylle maksettavaa kiinteää tukea jatketaan markkinavuoden 2000/2001 jälkeen.

4.2.2. Kun otetaan huomioon kastanjoiden epäsuotuisa markkinatilanne, olisi tutkittava mahdollisuutta liittää kastanjat pähkinä- ja johanneksenleipäalalla toteutettavien toimenpiteiden piiriin.

4.2.3. Komitea korostaa, että pähkinä- ja johanneksenleivän viljelyyn käytettävästä pinta-alasta on laadittava yhteisössä maarekisteri ja tiukennettava markkinointisääntöjen noudattamis- ja kasvinsuojelutarkastuksia tuontituotteiden osalta. Yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa tehtävissä kauppasopimuksissa on otettava huomioon kyseisten tuotteiden herkkyyks alalla mahdollisesti tehtävien uusien myönnytysten suhteen.

5. Päätelmät

5.1. Komitea katsoo, että kun otetaan huomioon pähkinä- ja johanneksenleipätuotannon monitoimisuus ja alan erityisiin tukitoimenpiteisiin johtaneen epäsuotuisan markkinatilanteen jatkuminen, vuonna 2000 päättyviä toimenpiteitä tulee väliaikaisesti jatkaa asianmukaisella tavalla. Samalla on ehdotettava uusia tukitoimenpiteitä lopulliseksi ratkaisuksi kyseisten tuotantojen ongelmiin, jotta voidaan taata asianmukainen tulotaso yhteisön tuottajille, saavuttaa tasapaino alueiden välillä ja taata kuluttajille tuotteiden monipuolinen tarjonta kohtuulliseen hintaan koko yhteisössä.

Bryssel 29. marraskuuta 2000.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Göke FRERICHs